

اندیشمندان مدیریت
(شصت اندیشمند برتر مدیریت)
(ویرایش دوم - چاپ دوم)

گردآورنده :
دکتر هوشنگ مؤمنی

۱۴۰۱

سرشناسه :	مؤمنی ، هوشنگ. ۱۳۲۱
عنوان و نام پدیدآور :	اندیشمندان مدیریت (شصت اندیشمند برتر مدیریت) / هوشنگ مؤمنی.
وضعیت ویراست :	[ویراست ۲].
مشخصات نشر :	تهران ، انتشارات ستاره سپهر ، ۱۳۹۰ (چاپ اول)
مشخصات ظاهری :	چهل ، ۵۷۶ ص. مصور ، عکس (بخشی رنگی).
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۹۱۹۸۵-۰-۴
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
یادداشت :	پشت جلد به انگلیسی Hooshang Momeni, Management Thinkers, Top 60 Management Thinkers.
یادداشت :	چاپ قبلی: ستاره سپهر ۱۳۸۴ (بیست و سه، ۴۷۶ ص.).
یادداشت :	کتابنامه.
یادداشت :	نمایه.
یادداشت :	چاپ دوم ، ۱۴۰۱
موضوع :	مدیران - سرگذشت نامه
موضوع :	مدیریت - تاریخ
موضوع :	مدیریت - فلسفه
رده بندی کنگره :	۱۳۹۰ ۸ الف ۸ م / ۲ / ۳۸ HD
رده بندی دیویی :	۶۵۸/۴۰۹
شماره کتابشناسی ملی :	۲۴۸۳۱۱۰

اندیشمندان مدیریت (شصت اندیشمند برتر مدیریت) ویرایش دوم

گردآوری : دکتر هوشنگ مؤمنی

طراحی روی جلد و ویرایش : مژگان کریمی

ناشر : انتشارات ستاره سپهر

چاپ دوم : ۱۴۰۱

شمارگان : ۱۰۰

بهاء : ۳۰۰۰۰۰۰ ریال

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۹۸۵-۰-۴

تلفن مرکز پخش : ۸۸۹۴۳۸۴۶-۸۸۹۴۴۰۶۱

نمابر : ۸۸۹۳۵۹۷۵

پیام نگار :

Info@sepehr-bookshop.com ، Hmomeni2013@Yahoo.com

تارنما :

www.sepehr-bookshop.com

تهران خیابان ولیعصر پائین تر از میدان ولیعصر خیابان فیروزه ، برج جنوبی مجتمع تجاری و اداری ولیعصر طبقه چهارم شماره ۷۰ .

« حقوق چاپ برای ناشر محفوظ است. »

به نام خداوند جان و خرد

فهرست مطالب

هفت	سرآغاز
سیزده	فهرست الفبایی انگلیسی «نام اندیشمندان»
پانزده	فهرست الفبایی فارسی «نام اندیشمندان»
هفده	فهرست اندیشه‌ها و نگره‌ها
بیست‌ونه	فهرست سخنان پسندیده
۵۶۷	فهرست تارنماها

سرآغاز

با سپاس از استقبال اساتید، دانشجویان و مدیران از چاپ دوم کتاب «اندیشمندان مدیریت - چهل اندیشمند برتر مدیریت». بار دیگر فرصتی فراهم شد تا چاپ سوم کتاب را با تجدیدنظری کامل و افزودن بیست اندیشمند برجسته مدیریت به فهرست چهل اندیشمند مدیریت به پایان رسانم.

در چاپ سوم کتاب اندیشمندان مدیریت، ساختار، شکل بندی و مطالب کتاب تغییر یافته است، اطلاعات بیشتری از اندیشمندان مدیریت را تهیه و در اختیار علاقمندان قرار داده‌ام.

با توجه به علاقه شخصی و صرف سال‌های طولانی از دوران زندگی تحصیلی، تدریس در دانشگاه‌ها، تجربه سالیان بسیار در مدیریت صنایع، پروژه‌ها و فرصت‌های مشاوره در سازمان‌های بزرگ کشور، تصمیم گرفتم مطالعات و تحقیقات و بررسی‌های بیشتری را در انتخاب شصت اندیشمند برجسته جهانی علم مدیریت انجام دهم. نخست، اصولی را که برای تهیه فهرست و انتخاب اندیشمندان در میان هزاران نظریه پرداز و متفکر علم مدیریت برگزیدم پاسخ به چند پرسش اساسی بود.

چرا بسیاری از مدیران به بررسی و مطالعه تاریخ تأسیس و گسترش و عملکرد گذشته سازمان‌ها و مدیریت‌های آنها بی‌اعتنا یا کم‌توجه هستند. این دسته از مدیران برای گذشته و تجربیات ارزنده آن اهمیت لازم را قائل نیستند. مدیران امروز اهداف و برنامه‌های خود را با ذهنی نوگرا و فکری دگرگون ساز اجرا می‌کنند. به نظر

من تصمیمات این گروه از مدیران ضربه‌های کوبنده بر پایه‌های دودمان گذشته و تاریخ سازمان‌ها است. زیرا این‌گونه مدیران با دستورات خود و بینش نوین‌گرایانه و نگرش سطحی به تاریخ، دودمان و تاریخچه روند گذشته و دست‌آوردهای ارزشمند سازمان‌ها را انکار می‌کنند.

مطالعه و بررسی تاریخی به ما نشان می‌دهد تاریخ علوم، هنر، ادبیات و بسیاری از علوم پایه نسبت به تاریخ مدیریت با شتاب بسیار بیشتری دگرگونی یافته است. اما هنرمندان و ادبا و دانشمندان بررسی و مطالعه دودمان و دست‌آوردهای علوم و هنر و ادبیات را کنار نمی‌گذارند و همواره مطالعات را در کانون توجه خود قرار می‌دهند. در حالی که مدیران سازمان‌ها و پروژه‌ها که اجرای وظایف آنان با هنر و علم همراه است مکلف و مسئول مدیریت و اداره سرمایه‌های عظیم و سرچشمه‌های سازمان‌ها هستند به ندرت تاریخچه سازمان و مدیریت را مدنظر قرار می‌دهند. بدون شک چنین طرز تفکری دردآور است. بهتر است به یاد داشته باشیم «تاریخ آنچه که ما فکر می‌کنیم نیست. تاریخ حقایق، رخدادها و دست‌آوردهایی است که به یاد داریم و به یاد می‌آوریم. یکی از اهداف این کتاب بررسی تاریخی، ارائه تصویر و دورنمای فکری از اندیشمندان، اندیشه‌سازان و اندیشه‌آوران نگره‌های مدیریت است.»

برای آغاز کتاب پرسش دومی برایم مطرح بود. چه تاریخی برای آغاز مطالعه و بررسی دودمان نگره‌های اندیشمندان مدیریت مناسب است؟ به عبارت دیگر شروع اندیشه و نگره‌های مدیریت در جهان چه موقع بوده است؟ بسیاری معتقدند مدیریت با بشریت آغاز شده است زیرا استفاده مدیریت بهینه سرچشمه‌های جهان خلقت برای بقاء و پایداری و ادامه زیست انسان ضروری بوده است؟ پارامترهای سنجه عوامل بررسی و ارزیابی و انتخاب اندیشه‌های متفکران مدیریت چیست؟ کدام اندیشه نسبت به دیگر اندیشه‌ها برتری دارد؟ نام کدام اندیشمند باید حذف و یا جانشین و افزوده شود؟ پاسخ پرسش‌ها را در کتابی به نام «منبع پایانی بازرگانی»

یافتیم.^۱ در این کتاب نام تعدادی از اندیشمندان مدیریت، زیست‌نامه آنها، یافته‌ها و دستاوردها، چکیده‌ای از کتاب‌ها و ارکان و دورنمای اندیشه آنان آمده است. برپایه تجربیات و آشنایی‌های شخصی نسبت به ترجمه و گردآوری و تکمیل این قسمت از کتاب کوشیدم و دامنه کار را از بازچاپ این کتاب نیز فراتر بردم. خوشبختانه نتایج تلاش‌ها و فعالیت‌هایم در بازچاپ کتاب «اندیشمندان مدیریت - شصت اندیشمند برتر» جمع‌آوری و منتشر شد.

برای پاسخ به سایر پرسش‌هایی که در بالا آورده‌ام از فراروش‌ها و معیارهای ارزیابی دانشگاه‌ها و مراکز علمی بزرگ جهان در زمینه انتخاب اندیشمندان برتر مدیریت نیز استفاده کردم. دانشگاه‌ها و مؤسسات علمی و فرهنگی که در این زمینه کار کرده‌اند ضوابطی را برای انتخاب اندیشمندان مدیریت تعیین کرده بودند که کمک مؤثری برای مطالعات و تحقیقاتم بود. در کتاب حاضر انتخاب اندیشمندان مدیریت را با یاری و براساس این ضوابط دانشگاهی انجام دادم.

برای آشنایی خوانندگان در حال حاضر معیارهای کلی و معمول دانشگاه‌ها به‌ویژه دانشکده‌های مدیریت دانشگاه‌های بزرگ جهان برای رتبه‌بندی و ارزشیابی اندیشمندان مدیریت چنین ویژگی‌هایی است:

- نوگرایی اندیشه
- اجراگرایی اندیشه
- روش ارائه و بیان اندیشه
- روش نگارش اندیشه
- ساختار اجرا و سازماندهی اندیشه
- کاربردی‌گرایی اندیشه
- کلان‌نگری اندیشه
- فراروش تحقیق و مطالعه نگره

- دامنه گستردگی و ساختار اندیشه
- دست آوردها و اثربخشی اندیشه
- پذیرش و استقبال مدیران و اندیشمندان و اساتید مدیریت از اندیشه و نگره
- دورنما و روند کنونی اندیشه.

لازم به یادآوری است برای انتخاب و افزودن به فهرست اندیشمندان مدیریت دامنه مطالعات را به گروه اندیشه آفرینان، اندیشه پردازان مدیریت نیز گسترش دادم و از معیارها و سنجه های ارزیابی دانشگاه ها استفاده کردم. از طرفی کوشش کردم در نوشته های خود چکیده ای از تفکرات و نگره های اندیشمندان را در مورد موضوعات مدیریت بدین ترتیب جمع بندی کنم.

- مدیریت و وظایف سازمانی
- رهبری و ساختارگرایی
- راهبردها و راهکارها
- رفتار سازمانی، مردم گرایی
- گروه سازی و ساختار همیاری گروهی
- آموزش مدیران و کارکنان
- مدیریت علمی و نظام گرایی
- بازاریابی و مدیریت آن
- تغییرات سازمانی و مدیریت تغییر و دگرگونی
- فرهنگ سازمانی – دیوانسالاری
- دانش آوری در سازمان
- چالش های پایگاه های راهبردی نوین در مدیریت
- فراگیری سازمان
- نواندیشی و کوبه های آینده و فرهنگ فناوری های الکترونیکی
- دودمان سنجی سازمان و مدیریت
- حقیقت گرایی مدیریت

در مورد ساختار بازچاپ کتاب نیز تغییراتی بدین ترتیب انجام شده است که در زیر عناوین آن آمده است.

- اندیشه و نگره
- سخن پسندیده
- چکیده زیست‌نامه
- زیست‌نامه
- ارکان اندیشه
- دورنمای اندیشه
- دست‌آوردها و نتایج
- نشانی تارنما
- کتاب‌ها و سرچشمه‌ها

برای استفاده بیشتر از نگره‌ها و اندیشه‌های متفکران و اندیشمندان مدیریت در این کتاب همراه با زیست‌نامه پیشکسوتان مدیریت، چکیده‌ای از نتایج مطالعات و پژوهش‌های آنان به عنوان ارکان اندیشه آمده است. بدین ترتیب ژرفای تفکر نظریه پرداز و اندیشه ساز و جنبه‌های کاربردی نگره و اندیشه برای خواننده آشکار می شود.

برای رهیابی و مطالعه گذر تاریخی اندیشه‌های اندیشمندان مدیریت، در قسمت پایانی هر زیست‌نامه هر اندیشمند زیرعنوان «دورنمای اندیشه...»، روند تکاملی و کاربری آن آمده است. در نهایت زیرعنوان کتاب‌ها و سرچشمه‌ها نام کتاب‌های پراستقبال و پرفروش از اندیشمندان به تفکیک هر اندیشمند برای مراجعه و مطالعه علاقمندان درج شده است.

برای هر اندیشمند نام و نشانی تارنمایی که اطلاعات بیشتری درباره آن چاپ و منتشر شده جهت اطلاعات بیشتر خوانندگان آمده است. از نظر تهیه و برای فهرست‌بندی کتاب اندیشمندان مدیریت جدول جدیدی زیرعنوان فهرست اندیشه‌ها و نگره‌های اندیشمندان تهیه شده است که بسیار چکیده و مفید است.

این کتاب برای دانشجویان دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکتری مدیریت، مدیریت صنعتی، مدیریت فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات و سایر دوره‌های مدیریت ضروری است. برای مطالعه و تهیه سخنرانی اساتید دروس مدیریت و مدیران عالی شرکت‌های صنعتی و خدماتی و مشاوران عالی سازمان‌های بزرگ بسیار مفید است.

در پایان از خوانندگان گرامی درخواست دارم نظریات خود را با من در میان گذارند. تردیدی ندارم اظهار نظر شما عزیزان در چاپ‌های بعدی کمک مؤثری برایم است. پیشاپیش از همکاری شما سپاسگزارم.

هوشنگ مؤمنی

زمستان ۱۳۹۰

HooshangMomeni@yahoo.com

info@sepehr-bookshop.com

WWW.Sepehr-Bookshop.com

تلفن : ۰۲۱-۸۸۹۴۴۰۶۱

دورنما : ۰۲۱-۸۸۹۳۵۹۷۵

فهرست الفبایی انگلیسی

ردیف	نام خانوادگی، نام	صفحه
۱	Ackoff, Russell	۱ اکاف، راسل
۲	Ada Byron, Augusta	۱۱ آدا بایرون، آگوستا
۳	Adair, John	۱۹ آدیر، جان
۴	Ansoff, Igor	۳۱ آنسف، ایگور
۵	Argyris, Chris	۴۱ آرجایریس، کریس
۶	Babbage, Charles	۴۹ بابیج، چارلز
۷	Barnard, Chester Irwine	۵۷ بارنارد، چستر اروین
۸	Belbin, Meredith	۶۷ بلبین، مردیت
۹	Bennis, Warren	۷۵ بنیس، وارن
۱۰	Carnegie, Dale	۸۵ کارنیگی، دیل
۱۱	Chandler, Alfred Dupont	۹۷ چندلر، آلفرد دوپونت
۱۲	Covey, Stephen	۱۰۵ کووی، استفان
۱۳	Deming, William Edwards	۱۱۷ دمنینگ، ویلیام ادوارد
۱۴	Drucker, Peter	۱۲۹ دراکر، پیتر
۱۵	Fayol, Henri	۱۴۳ فایول، هنری
۱۶	Gantt, Henry Lurance	۱۵۷ گانت، هنری لورنس
۱۷	Gardner, Howard	۱۶۷ گاردنر، هوارد
۱۸	Gates, Bill	۱۷۷ گیتس، بیل
۱۹	Gilbreth, Frank & Lillian	۱۸۵ گیلبرت، فرانک و لیلیان
۲۰	Hamel, Gary	۱۹۳ هامل، گاری
۲۱	Handy, Charles	۲۰۳ هندی، چارلز
۲۲	Herzberg, Frederick	۲۱۵ هرزبرگ، فردریک
۲۳	Hofstede, Geert	۲۲۵ هافستد، گرت
۲۴	Imai, Masaaki	۲۳۵ ایمائی، ماساکی
۲۵	Ishikawa, Kaoru	۲۴۷ ایشیکاوا، کائو
۲۶	Juran, Joseph	۲۵۳ ژوزف، ژوران
۲۷	Karl, Albrecht	۲۶۳ آلبرت، کارل

۲۸	Kotler, Philip	کاتلر، فیلیپ	۲۷۳
۲۹	Levitt, Theodore	لویت، تئودور	۲۸۵
۳۰	Lewin, Kurt	لوین، کرت	۲۹۳
۳۱	Maslow, Abraham	مازلو، آبراهام	۳۰۳
۳۲	Mayo, Elton	مایو، التون	۳۱۱
۳۳	McGregor, Douglas	مک‌گریگور، دوگلاس	۳۱۹
۳۴	Miles, Lawrence Delos	مایلز، لورنس دلوس	۳۲۹
۳۵	Mintzberg, Henry	مینتزبرگ، هنری	۳۴۳
۳۶	Nader, Ralph	نادر، رالف	۳۵۳
۳۷	Newton Vail, Theodore	نیوتن ویل، تئودور	۳۶۱
۳۸	Nonaka, Ikujiro	نوناکا، ایکی‌جیرو	۳۷۱
۳۹	Owen, Robert	اون، روبرت	۳۸۱
۴۰	Parker Follett, Mary	پارکر فالوت، ماری	۳۸۷
۴۱	Peter, Lawrence	پیتر، لورنس	۳۹۵
۴۲	Peters, Tom	پیترز، تام	۴۰۳
۴۳	Porter, Michael	پورتر، مایکل	۴۱۱
۴۴	Revans, Reg	ریوانس، ریگ	۴۲۱
۴۵	Rogers, Carl Ransom	روجرز، کارل رانسوم	۴۳۳
۴۶	Schein, Edgar	شین، ادگار	۴۴۱
۴۷	Senge, Peter	سِنج، پیتر	۴۵۱
۴۸	Shingo, Shigeo	شینگو، شِیجُو	۴۵۹
۴۹	Simon, Herbert Alexander	سایمون، هربرت الکساندر	۴۶۵
۵۰	Sloan, Alfred Pritchard	اسلون، آلفرد پریچارد	۴۷۳
۵۱	Smith, Adam	اسمیت، آدام	۴۸۳
۵۲	Taguchi, Genichi	تاگوچی، جنچی	۴۹۱
۵۳	Taylor, Ferdrick Winslow	تیلور، فردریک وینسلو	۴۹۹
۵۴	Toffler, Alvin	تافلر، الوین	۵۱۱
۵۵	Tzu, Sun	تسو، سان	۵۱۹
۵۶	Vroom, Victor	وَرْم، ویکتور	۵۲۷
۵۷	Watt, James	وات، جیمز	۵۳۵
۵۸	Weber, Max	وبر، ماکس	۵۴۳
۵۹	Wharton, Joseph	وارتن، ژوزف	۵۵۳
۶۰	Williamson, Oliver Etion	ویلیامسون، اولیور اتیون	۵۶۱

فهرست الفبایی فارسی

نام خانوادگی، نام	صفحه
آدا بایرون، آگوستا	۱۱ Augusta Ada Byron
آدیر، جان	۱۹ John Adair
آرجایریس، کریس	۴۱ Chris Argyris
آنسف، ایگور	۳۱ Igor Ansoff
اسلون، آلفرد پریچارد	۴۷۳ Alfred Pritchard Sloan
اسمیت، آدام	۴۸۳ Adam Smith
اکاف، راسل	۱ Russell Ackoff
اون، روبرت	۳۸۱ Robert Owen
ایشیکاوا، کائو	۲۴۷ Kaoru Ishikawa
ایمائی، ماساکی	۲۳۵ Masaaki Imai
بایبج، چارلز	۴۹ Charles Babbage
بارنارد، چستر اروین	۵۷ Chester Irwine Barnard
بلین، مردیت	۶۷ Meredith Belbin
بنیس، وارن	۷۵ Warren Bennis
پارکر فالوت، ماری	۳۸۷ Mary Parker Follett
پورتر، مایکل	۴۱۱ Michael Porter
پیترز، تام	۴۰۳ Tom Peters
پیتز، لورنس	۳۹۵ Lawrence Peter
تافلر، الوین	۵۱۱ Alvin Toffler
تاگوچی، جنچی	۴۹۱ Genichi Taguchi
تسو، سان	۵۱۹ Sun Tzu
تیلور، فردریک وینسلو	۴۹۹ Ferdrick Winslow Taylor
چندلر، آلفرد دوپونت	۹۷ Alfred dupont Chandler
دراکر، پیتز	۱۲۹ Peter Drucker
دمینگ، ویلیام ادوارد	۱۱۷ William Edwards Deming
روجرز، کارل رانسوم	۴۳۳ Carl Ransom Rogers
ریوانس، ریگ	۴۲۱ Reg Revans

۲۵۳	Joseph Juran	ژوران، ژوزف
۴۶۵	Herbert Alexander Simon	سایمون، هربرت الکساندر
۴۵۱	Peter Senge	سِنج، پیتر
۴۴۱	Edgar Schein	شین، ادگار
۴۵۹	Shigeo Shingo	شینگو، شیجو
۱۴۳	Henri Fayol	فایول، هنری
۲۷۳	Philip Kotler	کاتلر، فیلیپ
۲۶۳	Karl Albrecht	کارل آلبرت
۸۵	Dale Carnegie	کارنیگی، دیل
۱۰۵	Stephen Covey	کووی، استفان
۱۶۷	Howard Gardner	گاردنر، هوارد
۱۵۷	Henry Laurance Gantt	گانت، هنری لورنس
۱۷۷	Bill Gates	گیتس، بیل
۱۸۵	Frank & Lillian Gilbreth	گیلبرت، فرانک و لیلیان
۲۸۵	Theodore Levitt	لویت، تتودور
۲۹۳	Kurt Lewin	لوین، کرت
۳۰۳	Abraham Maslow	مازلو، آبراهام
۳۲۹	Lawrence Delos Miles	مایلز، لورنس دلوس
۳۱۱	Elton Mayo	مایو، التون
۳۱۹	Douglas McGregor	مک‌گریگور، دوگلاس
۳۴۳	Henry Mintzberg	مینتزبرگ، هنری
۳۵۳	Ralph Nader	نادر، رالف
۳۷۱	Ikujiro Nonaka	نوناکا، ایکی‌جیرو
۳۶۱	Theodore Newton Vail	نیوتن ویل، تتودور
۵۳۵	James Watt	وات، جیمز
۵۵۳	Joseph Wharton	وارتن، ژوزف
۵۴۳	Max Weber	وبر، ماکس
۵۲۷	Victor Vroom	وَرْم، ویکتور
۵۶۱	Oliver Etion Williamson	ویلیامسون، اولیور اتیون
۲۲۵	Geert Hofstede	هافستد، گرت
۱۹۳	Gary Hamel	هامل، گاری
۲۱۵	Frederick Herzberg	هرزبرگ، فردریک
۲۰۳	Charles Handy	هندی، چارلز

فهرست اندیشه‌ها و نگره‌ها

نام و نام خانوادگی- سال‌های زیست	اندیشه‌ها و نگره‌ها
۱ راسل اکاف Russell Ackoff ۱۹۱۹-۲۰۰۹	تعریف سیستم (نظام، سامانه)، تغییر و دگرگونی، زیرمجموعه‌های سیستم، گونه‌های سیستم‌ها، فراروش‌های آناکاوای (تجزیه و تحلیل).
۲ آگوستا آدا بایرون Augusta Ada Byron ۱۸۱۵-۱۸۵۲	ریاضیدان، نویسنده مقالات فنی و تهیه گزارش‌های فنی برای پژوهش‌ها و تحقیقات علمی اختراعات چارلز بابیج دانشمند و مخترع بزرگ رایانه، تهیه و طراحی یک بافت و ساختار نوین برای تهیه گزارش‌های فنی.
۳ جان آدیر John Adair ۱۹۳۴	تعریف رهبری و وظایف رهبر در سازمان، تفاوت بین رهبری و مدیریت سازمان، مدیریت زمان.
۴ ایگور آنسف Igor Ansoff ۱۹۱۸-۲۰۰۲	تصمیم‌گیری‌های راهبردی، اجزاء تشکیل‌دهنده راهبرد، ماتریس آنسف، مفاهیم آشوب‌های پیرامونی، نمایه‌های برخوردی، راهبرد بی‌درنگ.
۵ کریس آرجایریس Chris Argyris ۱۹۲۳	نگره‌های پشتیبانی رسمی و کاربردی، گروه آموزش «تی T»، حلقه‌های فرد و زوج دیوانسالاری.

نام و نام خانوادگی- سال های زیست	اندیشه ها و نگره ها
۶ چارلز بابیج Charles Babbage ۱۷۹۱-۱۸۷۱	مخترع ماشین موتور تجزیه و تحلیل (آناکای)، مخترع نخستین رایانه محاسباتی، فیلسوف، ریاضی دان، سیاستمدار و صنعت کار و کارآفرین.
۷ چستر اروین بارنارد Chester I. Barnard ۱۸۸۶-۱۹۶۱	حدود و گستره اختیارات مدیران، سازماندهی، پرداخت های مالی به کارکنان، ایجاد فرصت های شغلی، بهبود محیط کار و افتخارات سازمانی.
۸ مردیت بلبین Meredith Belbin ۱۹۲۶	کار گروهی و ساختارهای گروهی، مدیریت پروژه ها، نقش گروه ها و تیم در سازمان، سازنده های مجموعه کار.
۹ وارن بنیس Warren Bennis ۱۹۲۵	مطالعه و پژوهش در رفتار رهبران سازمانی، دگرگون گرایی، خوداندیشی، اتکاء به نفس، حقیقت بینی رهبران.
۱۰ دیل کارنیگی Dale Carnegie ۱۸۸۸-۱۹۵۵	روابط انسانی در کارگاه ها و کارخانجات، روش های جلب نظر زبردستان، آماده سازی ارائه سخنرانی در همایش ها.

نام و نام خانوادگی- سال های زیست	اندیشه ها و نگره ها
۱۱ آلفرد دوپونت چندلر Alfred D. Chandler ۱۹۱۸-۲۰۰۷	روش های تدوین چشم اندازها و راهبردها، رشد و گسترش شرکت ها و بنگاه های بازرگانی، علل شکست و پیروزی های آنها.
۱۲ استفان کووی Stephen Covey ۱۹۳۲	اصول هفت گانه تأثیرگذاری بر دیگران، رفتار پیش نگرانه، پایان گرایی، تفکر برد-برد و رفتار دگرپذیر، فلسفه تأثیرپذیری شخصی و مدیریت سازمان ها و بنگاه های بازرگانی و تجارت.
۱۳ ویلیام ادوارد دمینگ William E. Deming ۱۹۰۰-۱۹۹۳	کنترل کیفی، روش های اجرایی کنترل کیفی، چهارده اصل دمینگ برای مدیریت، مدیریت هدفگرا.
۱۴ پیتر دراگر Peter Drucker ۱۹۰۹-۲۰۰۷	پایان انسان اقتصادی، مفهوم شرکت، برزش های مدیریت، وظایف و مسئولیت های مدیران.
۱۵ هنری فایول Henri Fayol ۱۸۴۱-۱۹۲۵	جامعه شناس، اندیشمند مدیریت، شیوه های مدیریت سنتی و کلاسیک، تقسیم کار، وحدت فرماندهی، خط اختیارات و مسئولیت ها.

نام و نام خانوادگی- سال های زیست	اندیشه ها و نگره ها
۱۶ هنری لورنس گانت Henry L. Gantt ۱۸۶۱-۱۹۱۹	سازماندهی کار، مدیریت پروژه، نمودار گانت و کنترل زمانی پروژه، نظام اجرای وظیفه و پاداش، رفتار صنعتی، مسئولیت های اجتماعی سازمان ها.
۱۷ هوارد گاردنر Howard Gardner ۱۹۴۳	چارچوب مغزی انسان، گونه های هوش انسان، شناخت ضرایب هوشی در فراگیری، مطالعات روانشناسی مدیریت.
۱۸ بیل گیتس Bill Gates ۱۹۵۵	طراحی سیستم عامل برای رایانه ها، بنیانگذار شرکت مایکروسافت، پیش بینی روند رشد و گسترش رایانه ها و فناوری های اطلاعات و ارتباطات، نوآوری ها در رایانه ها.
۱۹ فرانک و لیلیان گیلبرت F. & L. Gilbreth (لیلیان ۱۸۷۸-۱۹۷۲) (فرانک ۱۸۶۸-۱۹۲۴)	مدیریت سنتی و کلاسیک، مهندسی کار و تجزیه و تحلیل روش های انجام کار و وظیفه و شغل، نمودار سازی فراگردهای انجام کار و وظایف.
۲۰ گاری هامل Gary Hamel ۱۹۵۴	قانون زدایی، خصوصی سازی، بیرون سپاری، کوچک سازی، مناسب سازی و باز مهندسی کار.

نام و نام خانوادگی- سال های زیست	اندیشه ها و نگره ها
۲۱ چارلز هندی Charles Handy ۱۹۳۲	شناخت سازمان ها، فرهنگ ها، تغییرات سازمانی، ساختار سازمانی و سازمان فدرالیت.
۲۲ فردریک هرزبرگ Frederick Herzberg ۱۹۲۳-۲۰۰۰	عوامل و سازنده های انگیزش، بازدارنده ها، گستره و حوزه شغلی و وظایف، بهره وری، رضایت شغلی.
۲۳ گرت هافستد Geert Hofstede ۱۹۲۸	فرهنگ احترام گذاری، ویژگی های فرهنگی ملت ها، فواصل ساختاری قدرت در جامعه، ضرورت پژوهش رفتارها در فرهنگ های جوامع برای انجام اقتصاد و بازرگانی و تجارت جهانی.
۲۴ ماساکی ایمائی Masaaki Imai ۱۹۳۰	نظام کایزن، کاربردهای نظام کایزن در صنعت و ساخت و تولید، نظارت بر فراگردهای ساخت و تولید.
۲۵ کائو ایشکاوا Kaoru Ishikawa ۱۹۱۵-۱۹۸۹	حلقه های کیفی تولید و ساخت، کنترل کیفی، اصطلاح و واژه ژاپنی «گمبا-چو» یاهدایت و سرپرستی، آموزش و کارکنان.

نام و نام خانوادگی- سال های زیست	اندیشه ها و نگره ها
۲۶ ژوزف ژوران Joseph Juran ۱۹۰۴-۲۰۰۸	بازرسی آمار ساخت و تولید، مهندسی فراگردهای بازرگانی و تولید، کنترل کیفی، برنامه ریزی کنترل کیفی یا گروه سه تایی.
۲۷ کارل آلبرت Karl Albrecht ۱۹۴۰	ساختار و سازماندهی سه گوشه، ایزو ۹۰۰۰، سرچشمه گرایی و ارزش گرایی.
۲۸ فیلیپ کاتلر Philip Kotler ۱۹۳۱	مدیریت بازاریابی، بازاریابی اجتماعی، جداسازی و تفکیک طبقات مشتریان در بازار، مشتری مداری رخدادهای آینده در مدیریت بازاریابی.
۲۹ تئودور لویت Theodore Levitt ۱۹۲۵-۲۰۰۶	بازاریابی نزدیک بین، بازاریابی دوربرد، فرصت های رشد صنعتی، رشد صنایع خدماتی، هرج و مرج و آشفتگی.
۳۰ کرت لوین Kurt Lewin ۱۸۹۰-۱۹۴۷	گونه های رهبری، آناکوی و ریشه یابی رفتارهای مدیریتی و نمایه یخ زدایی، تغییر و بازیخ.

نام و نام خانوادگی- سال های زیست	اندیشه ها و نگره ها
۳۱ آبراهام مازلو Abraham Maslow ۱۹۰۸-۱۹۷۰	ساختار هرم نیازهای بشری، سلسله مراتب نیازها، تئوری های x, y, z جلب رضایت کارکنان.
۳۲ التون مایو Elton Mayo ۱۸۸۰-۱۹۴۹	مشکلات اجتماعی در صنعت، پژوهش ها و دست آوردهای مطالعات پیرامونی شرایط کاری، بهره‌وری.
۳۳ دوگلاس مک گر یگور Douglas McGregor ۱۹۰۶-۱۹۶۴	تئوری x و y انسان کارگیز و انسان کارطلب، اهداف شخصی، تئوریهای Z, A, J.
۳۴ لورنس دلوس مایلز Lawrence D. Miles ۱۹۰۴-۱۹۸۵	آناکاوای هزینه‌ها، زنجیره ارزش، تولید و ساخت و بهره‌وری، مهندسی ارزش، کاهش هزینه‌ها، مزیت‌های رقابتی.
۳۵ هنری مینتزبرگ Henry Mintzberg ۱۹۳۹	تعیین اهداف، برنامه‌ها، وظایف و ویژه سازی سرچشمه‌ها و منابع سازمان، درون‌گرایی، سازمان‌های نوآور.

نام و نام خانوادگی- سال های زیست	اندیشه ها و نگره ها
۳۶ رالف نادر Ralph Nader ۱۹۳۴	حقوق مشتریان و شهروندان، ساختاردهی اتحادیه های کارگری و سندیکاها، فعال سیاسی و کاندیدای ریاست جمهوری ایالات متحده آمریکا.
۳۷ تئودور نیوتن ویل Theodore N. Vail ۱۸۴۵-۱۹۲۱	تغییر و تحول در عصر بخار به عصر الکتریسیته و برق و مخابرات، بازسازی شرکت تلفن و تلگراف.
۳۸ ایکی جیرو نوناکا Ikujiro Nonaka ۱۹۳۵	سازمان های دانش آفرین، دانش روشن و دانش پنهان، برون نگری، ترکیب و درون نگری در تبادل دانش.
۳۹ روبرت اون Robert Owen ۱۷۷۱-۱۸۵۸	حقوق و رفاه کارگران، نظریه نوگرایانه در تشکل و سازماندهی کارگری، پیشاهنگ مدیریت نیروی انسانی.
۴۰ ماری پارکر فالوت Mary Parker Follett ۱۸۶۸-۱۹۳۴	کارگر اجتماعی، دموکراسی فردی و عددی، اصول جلب همکاری سازمانی، مسائل اجتماعی و سازمان، مددکار اجتماعی، اندیشمند و نویسنده نگره مدیریت، نخستین اندیشمندی که درباره روانشناسی و روابط انسانی سخنرانی کرد.

نام و نام خانوادگی- سال های زیست	اندیشه ها و نگره ها
۴۱ لورنس پیتر Lawrence Peter ۱۹۱۹-۱۹۹۰	مدیریت توانمندیهای کارکنان، شکست ها و ناکامی های مدیران، توانمندی های رایانه ها و شرایط احراز شغل نویسنده، روانشناس و تئورسین مدیریت، استاد دانشگاه.
۴۲ تام پیترز Tom Peters ۱۹۴۳	نگرش «هفت S» پیروزی بر هرج و مرج، آزادسازی مدیریت، انقلاب سیستم های اداری.
۴۳ مایکل پورتر Michael Porter ۱۹۴۷	رقابت و زنجیره ارزش ها، مزیت های رقابتی، گونه گرایی و مهارت گرایی، سیاست های پشتیبانی.
۴۴ ریگ ریوانس Reg Revans ۱۹۰۷-۲۰۰۳	فراگیری عمل گرا، ساختار و سطوح اجرای فراگردهای شتاب بخش در تغییرات سازمانی و بازمهندسی.
۴۵ کارل رانسوم روجرز Carl R. Rogers ۱۹۰۲-۱۹۸۷	ارزش های مثبت و منفی، ساختار نظام در نظام، مدیریت اثربخش نظام ها.

نام و نام خانوادگی- سال های زیست	اندیشه ها و نگره ها
۴۶ ادگار شین Edgar Schein ۱۹۲۸	سازمان های اجتماعی، سازمان و مدیریت، فراگیری سازمان، مهندسی فرهنگ سازمان، فرهنگ سازمان، فرایند تحقیق و پژوهش، تغییرات.
۴۷ پیتر سنچ Peter Senge ۱۹۴۷	انضباط پنجم در سازمان، معماری سیستمی، برتری شخصی، تفکر سیستمی، چشم اندازهای مشترک، استراتژی و کارشناس تهیه و تنظیم راهبرد.
۴۸ شیجو شینگو Shigeo Shingo ۱۹۰۹-۱۹۹۷	کنترل کیفی صفر، تولید و ساخت گسترده، اصل بازرسی کنترل کیفی واژه Poka-Yoka اثبات اشتباه.
۴۹ هربرت الکساندر سایمون Herbert A. Simon ۱۹۱۶-۲۰۰۱	مشکلات نگره های سازمانی بر پایه رفتار سازمانی، اهمیت روابط انسانی، تصمیم گیری و سازماندهی.
۵۰ آلفرد پیچارد اسلون Alfred P. Sloan ۱۸۷۵-۱۹۶۶	ساختار نامرکزگرایی، مسئولیت های سازمانی، تجربه کار و پژوهش در شرکت جنرال موتورز.

نام و نام خانوادگی- سال های زیست	اندیشه ها و نگره ها
۵۱ آدام اسمیت Adam Smith ۱۷۲۳-۱۷۹۰	ثروت ملل، بشر اقتصادی و فلسفه آزادی و ارزش های اجتماعی و فردی.
۵۲ جنچی تاگوچی Genichi Taguchi ۱۹۲۴	تهیه نمایه های آماری، ارتباط بین کنترل کیفی و سوددهی سازمانی و رابط بین هزینه و کنترل کیفی.
۵۳ فردریک وینسلو تیلور Ferdrick W. Taylor ۱۸۵۶-۱۹۱۵	مدیریت علمی، مهندسی کار، زمان سنجی و ابزارشناسی، اصول مهندسی و مدیریت علمی و کلاسیک.
۵۴ الوین تافلر Alvin Toffler ۱۹۲۸	انقلاب سوم، انقلاب دیجیتال، ارتباطات، شرکت ها، انقلاب شگفت آوری فناوری های اطلاعات و ارتباطات، آینده نگر، نویسنده.
۵۵ سان تسو Sun Tzu (۴۰۰ سال پیش از میلاد)	روش های نظامی پیش از تاریخ میلادی، هنر جنگ و مدیریت آن، جنگ آوران چینی.

نام و نام خانوادگی- سال های زیست	اندیشه ها و نگره ها
۵۶ ویکتور وُرم Victor Vroom ۱۹۳۲	کار و انگیزه، زنجیره اهداف، انتظار و ارزش، نیرو و توان و پاداش کار.
۵۷ جیمز وات James Watt ۱۷۳۶-۱۸۱۹	سرمایه دار، مهندس و مخترع و پیشاهنگ انقلاب صنعتی در جهان.
۵۸ ماکس وبر Max Weber ۱۸۶۴-۱۹۲۰	نظریه های بروکراسی، دیوانسالاری و اصول نظام بروکراتیک، تنگناهای نظام دیوانسالاری.
۵۹ ژوزف وارتن Joseph Wharton ۱۸۲۶-۱۹۰۹	مدیریت نوآوری های صنعتی، بنیانگذار صنایع فولاد، صنعت کار و کارآفرین.
۶۰ اولیور اتیون ویلیامسون Oliver E. Williamson ۱۹۳۲	مدیریت هزینه های عملیات، نظریه تفاوت تصمیم گیری بر پایه بازار و بدون بازار محدودیت ها و تنگناهای بخش خصوصی و عمومی.

راسل اکاف Russell Ackoff

۱۹۱۹-۲۰۰۹

اندیشه و نگره

تعریف سیستم (نظام، سامانه)، تغییر و دگرگونی، زیرمجموعه‌های سیستم، گونه‌های سیستم‌ها، فراروش‌های آناکاوی (تجزیه و تحلیل).

سخن پسندیده

«تغییر همواره خود در حال دگرگونی است البته با شتاب بیشتر.»
 «سیستم تنها یک مفهوم نیست، هوش زیستن، جهان هستی، طبیعت موجود همه سیستم هستند و پیروی از یک نظام کلان دارند.»
 «معمولاً مدیران گفتگو و وقت بیشتری را صرف کم اهمیت‌ترین مطالب و موضوعات می‌کنند، این حقیقتی است که ما همیشه آن را رد و انکار کرده‌ایم.»
 راسل اکاف

چکیده زندگینامه

تاریخ	رخداد
۱۹۱۹	زادروز، در فیلادلفیا ^۱ ایالت پنسیلوانیا متولد شد.
۱۹۴۱	دریافت لیسانس در مهندسی معماری از دانشگاه پنسیلوانیا ^۲ .
۱۹۴۲-۴۶	خدمت در ارتش آمریکا.
۱۹۴۷	دریافت دکتری در رشته فلسفه علوم از دانشگاه پنسیلوانیا.
۱۹۶۷	دریافت دکتری افتخاری از دانشگاه‌های بزرگ جهان.
۱۹۵۱-۶۴	استاد دانشگاه واین استیت ^۳ در رشته ریاضی و فلسفه و استاد درس تحقیق در عملیات، همزمان استاد دانشگاه بیرمینگام ^۴ انگلستان.
۱۹۶۴-۸۶	استاد برجسته دانشگاه وارتون اسکول ^۵ در دانشگاه پنسیلوانیا.
۱۹۷۰-۸۰	اجرای برنامه Social Systems Science Program در وارتن اسکول.
۱۹۷۵	انتشار کتاب معروف «مقدمه‌ای بر پژوهش عملیاتی».
۱۹۹۹	انتشار کتاب «باز نوآوری شرکت».
۲۰۰۰	انتشار کتاب نظام‌های تفکر مدیریت بحران‌ها و پیچیدگی‌ها.
۲۰۰۶	انتشار کتاب مدیریت F-Laws «قوانین کاستی‌ها» یا «خطاهای عمومی مدیران».
۲۰۰۶	انتشار کتاب خطاهای مهم مدیران.
۲۰۰۹	درگذشت.

1. Philadelphia

2. University of Pennsylvania

3. Wayne State University

4. University of Birmingham

5. Wharton School

زیست‌نامه

دکتر راسل اکاف در سال ۱۹۱۹ در فیلادلفیا پنسیلوانیا متولد شد. راسل از پیشاهنگان نظریه سیستم‌ها در علم مدیریت است. در سال ۱۹۷۵ کتاب معروف دکتر راسل اکاف به نام «مقدمه‌ای بر پژوهش عملیاتی» یکی از بهترین کتاب‌ها در موضوع درس مدیریت بود. دکتر راسل اکاف رئیس انجمن اندیشمندان سیستم بود. دکتر اکاف لیسانس مهندسی معماری خود را در سال ۱۹۴۱ از دانشگاه پنسیلوانیا دریافت کرد. بعد از آن در سال ۱۹۴۷ دکتری فلسفه را از همین دانشگاه اخذ کرد. او مشاغل مهمی را در دانشگاه‌ها به عهده داشت و مقالات و کتاب‌های زیاد به چاپ رسانده است. آقای اکاف در سال‌های اخیر به عنوان رئیس مؤسسه «گفتگو و رویارو در مدیریت» و استاد دانشگاه وارتن ایالات متحده اشتغال داشت. در مجموع دکتر اکاف با ۲۵۰ مؤسسه خصوصی و ۵۰ مؤسسه دولتی در ایالات متحده آمریکا و در سطح بین‌المللی فعالیت و همکاری داشته است. او بیش از ۲۰ کتاب و ۱۵۰ مقاله در مجلات معتبر جهان به چاپ رسانده است. بدون تردید اکاف یک کارشناس برجسته، اندیشمند و هوشمند در زمینه مدیریت بود. آقای اکاف به عنوان مهندس معمار و برنامه‌ریز شهری و دکتری فلسفه و کارشناس علوم رفتاری یکی از بهترین دانشمندان و اندیشمندان در نظریه سیستم‌ها، سازماندهی، و اجرا بود. بسیاری معتقدند او «مرد رنسانس» بوده است. دکتر اکاف در کتاب‌های خود بسیار ساده گفتگو می‌کند و به وضوح مطالب پیچیده را شرح می‌دهد و خواننده را به سوی سازماندهی نوین و نظام‌مند هدایت می‌کند.

در شمار نظریه‌های جدید او ارکان و رابطه فعالیت‌های بازرگانی و جامعه و رفتارهای سازمانی است. دکتر اکاف در سلسله مقالات خود به بهینه‌سازی و اثربخشی، نظام‌های اطلاعاتی و ارتباطی و مشکلات و مسائل مربوط به نوآوری‌ها، مفاسد اجتماعی و جامعه دموکراتیک اشاره و درباره آنها بحث می‌کند.

دکتر اکاف در سال ۲۰۰۶ کتاب معروف خود را به نام «قوانین کاستی» که حکایت از حقایق کاستی‌های مدیران دارد را منتشر کرد او معتقد است مدیران وقت و گفتگوهای زیادی را صرف مطالب و موضوعات کم‌اهمیت می‌کنند.

دکتر راسل اکاف در سال ۲۰۰۹ درگذشت.

ارکان اندیشه

دکتر اکاف در زمینه تعریف نظام «سیستم» معتقد است سیستم عبارت از «هوش زندگی و مفهوم آن درک حقیقت در دنیای طبیعت» است. او می‌گوید: «تغییر خود در تغییر است» بنابراین شتاب تغییر هر لحظه زیاد می‌شود. مثلاً اکنون شتاب و سرعت سفر از مکانی به مکان دیگر بیش از زمان تولد ما است. این شتاب و سرعت بیش از آن است که بتوان آن را محاسبه کرد، ارتباط برقرار کرد و نسبت آن را محاسبه و برای آن برنامه‌ریزی کرد و از این اطلاعات در فرآیند ساخت، تولید، و مصرف کالاها و خدمات استفاده کرد. به همین دلیل است که: «تغییر همواره در شتاب است». این دگرگونی شاخص و ویژه عصر و زمان معین نیست و همیشه و همواره چنین بوده است و خواهد بود. ویژگی‌های سرعت تغییر در این عصر و زمان، تغییرات شگرف فناوری‌ها و برقراری ارتباطات در جوامع امروز است. باید توجه داشت که نسل جوان بهتر با تغییرات سازگاری دارد و به همین دلیل پذیرش دگرگونی‌ها برای آنان بیشتر از نسل‌های گذشته است. نسل‌های آینده با ارتباطات نزدیک، وابستگی‌های اجتماعی، اقتصادی، و سیاسی و پیروی از تغییرات خود می‌گیرند و آن را به راحتی می‌پذیرند. در حالی که نسل‌های گذشته در برابر آن مقاومت می‌کردند.

دکتر اکاف زمان ما را عصر ماشین^۱ می‌داند و معتقد است جهان امروز ماشین پروردگار عالم است. این جهان آفریده شده تا کارها و مأموریت‌های مشخص و از پیش تعیین شده و معلومی را انجام دهد و بشر نیز قسمتی از این ماشین است که در خدمت پروردگار است تا خواسته‌های او را انجام دهد.

به نظر دکتر اکاف سیستم عبارت از «مجموعه دو یا چند واحد و سازنده که بر یکدیگر اثر می‌گذارند و جزء سومی را به وجود می‌آورند که دارای کارایی و اثربخشی بیشتری است». بنابراین سیستم باید دارای شرایط و ویژگی‌های زیر باشد:

- عوامل و سازنده‌های آن بر یکدیگر اثرگذارند و واحد و یا مجموعه دیگری را به وجود آورند؛

1. Machine Age

- رفتار اجزاء و مجموعه با یکدیگر مرتبط باشند؛
- در نتیجه یک زیرمجموعه یا سیستم جدید تشکیل می دهند؛
- بنابراین در صورتی که جزئی از سیستم قطع شود کل نظام و سیستم و روابط آن به هم می ریزد.

دکتر اکاف چهارگونه سیستم و نمایه و الگو را تشخیص و ارائه می دهد که عبارت اند از:

۱. سیستم ها و یا نظام های قطعی؛

۲. سیستم ها و یا نظام های پر تحرک؛^۱

۳. نظام های اجتماعی؛^۲

۴. نظام های اکولوژی زیست محیطی.^۳

از مهم ترین و ارزنده ترین نظریه های دکتر اکاف «برنامه ریزی»^۴ است. اکاف معتقد است عاقل کسی است که تعاقب و پیوند مراحل جریان فعالیت ها را ببیند و از برنامه های نزدیک برد راهکارهای لازم را پیدا کند و بتواند فعالیت ها را کنترل کند و نسبت به وقایع و پیشامدها پیش بینی های لازم را از پیش انجام دهد. آقای اکاف به برنامه ریزی راهبردی دوربرد و راهکارهای اجرایی نزدیک برد اشاره می کند و رکن اساسی در برنامه ریزی را تصمیم گیری می داند. او به سه گونه برنامه ریزی معتقد است: برنامه ریزی بازتابی،^۵ با نگرش از سطوح پایین به بالا آغاز می شود و سپس تنگناها و تهدیدها تعیین می شود. تجزیه و تحلیل هزینه و سوددهی و تعیین اولویت ها و سرچشمه های اجرایی حاصل برنامه است. برنامه ریزی پیش عمل^۶، بر پایه پیش بینی و آماده سازی است، و برنامه ریزی عمل گرا^۷ یا کنترل و نظارت بر آنچه که در آینده رخ خواهد داد. رکن اصلی را که آقای اکاف در برنامه ریزی عمل گرا اظهار می کند عبارت از مشارکت، تداوم، وکلان بینی است که براساس واقعیت ها و یافته ها است به طوری که امکان دستیابی مقدور باشد مراحل پنجگانه این

1. Animated Systems

2. Social Systems

3. Ecological Systems

4. Planning

5. Reactive

6. Preactive

7. Interactive

برنامه‌ریزی عبارت‌اند از:

۱. تعیین و تعریف فرصت‌ها و محدودیت‌ها؛
۲. تعیین اهداف برنامه‌ریزی؛
۳. ابزارهای لازم برای برنامه‌ریزی؛
۴. برنامه‌ریزی سرچشمه‌ها و منابع؛
۵. اجرا و کنترل بازتابی.

دکتر اکاف می‌گوید کنجکاوی در ذات بشر است. کودکی را در نظر بگیرید وقتی یک اسباب‌بازی به او هدیه می‌دهید در گام اول آن را می‌شکند و اجزای آن را یک‌یک بررسی می‌کند تا بداند چگونه ساخته شده است این عمل تجزیه و تحلیل یا آناکاوی^۱ است. بنابراین از ویژگی‌های انسان تجزیه و تحلیل و آناکاوی است و پس از آن ساخت است. به همین دلیل ما نیز در حل مشکلات از روش تجزیه و تحلیل استفاده می‌کنیم تا راه‌حل مطلوب را پیدا کنیم. ویژگی‌های روش تجزیه و تحلیل بر مشاهده و تجربه و تحلیلگری است و این اساس و پایه عصر ماشین است. دکتر راسل اکاف در بحث مربوط به روش قیاس معتقد است برای درک بهتر هر چیز آن را باید تقلیل داد و کوچک کنیم، اجزاء آن را از نظر فیزیکی و یا مفهومی جداسازی کنیم. اما این بحث هنوز باقی است که عمل کوچک و ساده کردن تا چه حد امکان‌پذیر است؟ آیا به آخرین محدوده آن خواهیم رسید؟ پاسخ این پرسش آسان نیست زیرا جهان ناشناخته است و درک ناشناخته‌های جهان به عصرها و زمان‌ها نیاز دارد. دکتر اکاف معتقد است کوچک‌سازی باید به‌قدری و تا مرحله‌ای انجام شود که به آخرین جزء و پاره و واحد برسیم که آن را یاخته می‌نامیم. این کوچک‌سازی در علوم فیزیک «اتم»، در روانشناسی «من» و در زبانشناسی «پدیده»^۲ است.

اکاف در مورد قطعیت می‌گوید پس از آنکه سازنده‌ها و واحدها شناخته شدند باید روابط آنها را بررسی کنیم و علت و معلول آن را دریابیم. حال پرسشی مطرح است که آیا تمام روابط جهان دارای علت و معلول و سبب و مسبب هستند؟ اگر

چنین باشد بنابراین نظریه رابطه مکانیکی^۱ و طبیعی با قطعیت^۲ ثابت می شود. دکتر راسل اکاف در مورد نظریه تجزیه و تحلیل و قطعیت معتقد است جهان دارای رابطه و مکانیزمی ثابت است که به عنوان ماشین عمل می کند.

دورنمای اندیشه

نظریات اکاف در مورد سیستم و جهان بینی او در مورد علت و معلول ها در نظام جهانی راه گشای اندیشه سیستمی او بود. اهمیت و ویژگی نظر اکاف در این است که سازمان و فعالیت های آن نیز سیستمی و نظام مند است و معتقد است روابط سازمانی نیز تابع نظام و سیستم است. بر همین اساس تئوری های خود را در ارتباط با برنامه ریزی و کنترل و سازماندهی ارائه می دهد. در نهایت به ساختار سازمانی دایره ای اشاره می کند که دارای هیئت مدیره برای برنامه ریزی های راهبردی و هیئت مدیره اجرایی برای برنامه ریزی راهکاری است. او معتقد است چنین ساختار سازمانی بر پایه مدیریت مشارکتی است.

دست آوردها و نتایج

دکتر اکاف در سال ۲۰۰۶ با همکاری هربرت ادیسون^۳ و سالی بایب^۴ قانون اف^۵ یا قانون خطاهای مدیران که از مشاهدات و پژوهش های خود و همکاران جمع آوری و به دست آورده بود را برای پاکسازی یکصد عامل مؤثر در مدیریت سازمان ها ارائه داد. این عوامل شامل تنگناهای وضعیت اداره و مدیریت سازمان ها بود که رفتارها و تصمیم گیری های مدیران را در سازمان محدود و محاصره کرده بود. بر پایه نوشته های اکاف قوانین اف حقایقی درباره سازمان ها است که معمولاً مدیران این حقایق را انکار و یا رد می کنند و علاقه ای به شنیدن آنها ندارند مانند حقایق سازنده های اثرگذار تحولات اجتماعی - اقتصادی، فنی و اجتماعی، سیاسی و یا

1. Mechanism

2. Deterministic

3. Herbert J. Addison

4. Sally Bibb

5. F-Laws

فلسفی. راسل اکاف دوست نزدیک دانشمند بزرگ پیتر دراکر^۱ بود. البته عده‌ای معتقدند اکاف به شدت تحت تأثیر نظریات و اندیشه‌های پیتر دراکر بوده است.

www.ackoffCenter Weblog
www.ackoff.villanova.edu

تارنما

1. Peter Drucker

کتاب‌ها و سرچشمه‌ها

- Herb Addison, Jamshid Gharjedaghi; *Systems Thinking for Curious Managers*, 2010.
- Ackoff, Russel; *Management of F-Laws*, 2006.
- Ackoff, Russel; *A Major Mistake That Managers Make*, 2006.
- Ackoff, Russel; *Re-Creating the Corporation*, 1999.
- Ackoff, Russel; *Systems Thinking-Managing Chaos and Complexity*, 1999.
- Ackoff, Russel; *Ackoff's Best Timeless Observations on the Life of Business*, 1999.
- Ackoff, Russel; *The Democratic Corporation*, American and Rediscovering Success, 1994.
- Ackoff, Russel; *The Art of Problem Solving*, New York: John Wiley & Sons, 1978.
- Ackoff, Russel; *Redesigning the Future*, New York: Wiley-Interscience, 1974.
- Ackoff, Russel; *Concept of Corporate Planning*, New York: Wiley-Interscience, 1970.